

การบริหารงานวิชาการตามแนวคิดคุณลักษณะพลเมืองดิจิทัล โรงเรียนเครือข่าย
คุณภาพการศึกษาวังคูฟ้า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1
Academic Administration Based on The Concept of Digital Citizenship of
Wang Khu Fah Educational Quality Network School under
Yasothon Primary Educational Service Area Office 1

ณัฐวัตร บุษราคัม

Nutthawat Butsarakhom

พรทิwa ชนะโยธา

Porntiwa Chanayotha

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

Mahamakut Buddhist University Roi Et Campus

Email: inutfreedom@gmail.com

Received: 3 February 2025; Revised: 19 April 2025; Accepted: 27 April 2025

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ 1) ศึกษาการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดคุณลักษณะพลเมืองดิจิทัล โรงเรียนเครือข่ายคุณภาพการศึกษาวังคูฟ้า 2) เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดคุณลักษณะพลเมืองดิจิทัล โรงเรียนเครือข่ายคุณภาพการศึกษาวังคูฟ้า จำแนกตาม ตำแหน่งระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน 3) ศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดคุณลักษณะพลเมืองดิจิทัล โรงเรียนเครือข่ายคุณภาพการศึกษาวังคูฟ้า กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนเครือข่ายคุณภาพการศึกษาวังคูฟ้า จำนวน 92 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเที่ยงตรงของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ระหว่าง 0.67 – 1.00 และความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .96

ผลการวิจัย 1) ระดับการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดคุณลักษณะพลเมืองดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร (การให้การศึกษาตนเองและผู้อื่น) รองลงมา คือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา (การให้การศึกษาตนเองและผู้อื่น) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา (การเคารพตนเองและผู้อื่น) 2) ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดคุณลักษณะพลเมืองดิจิทัล จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนจำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ข้อเสนอแนะ พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตร (การให้ศึกษาตนเองและผู้อื่น) ควรจัดให้มีการแนะนำสื่อการเรียนรู้ให้ยืดหยุ่นและมีอิสระแก่ครูและนักเรียน ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน (การปกป้องผู้อื่น) ครูผู้สอนควรประเมินผลก่อนเรียนเพื่อตรวจสอบและปรับปรุงพื้นฐานของ

ผู้เรียน ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ (การให้การศึกษาผู้อื่น) สถานศึกษาควรสร้างความตระหนักให้บุคลากร ส่วนด้านการประกันคุณภาพการศึกษา (การเคารพผู้อื่น) สถานศึกษาควรนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ, คุณลักษณะพลเมืองดิจิทัล, โรงเรียนเครือข่ายคุณภาพการศึกษาวังคูฟ้า

Abstract

The objectives of this research are 1) to study Academic Administration Based On The Concept Of Digital Citizenship. 2) to compare Academic Administration Based On The Concept Of Digital Citizenship, Classified by position and education level Work experience, and 3) to gather suggestions Academic Administration Based On The Concept Of Digital Citizenship. The sample group consists of 92 members. The research instrument used is a questionnaire with a five-point Likert scale, ranging from 0.67 to 1.00 for validity, and with a reliability coefficient of .96.

The results showed that 1. Academic administration level according to the concept of digital citizenship characteristics Overall it is at a high level, The aspect with the highest average was curriculum development. (Educating yourself and others), followed by research to improve the quality of education. (Educating oneself and others) while the aspect with the lowest average was educational quality assurance. (Respect for oneself and others) 2. Results of comparing the level of opinions towards academic administration according to the concept of digital citizenship characteristics. Classified by educational level Overall there is no difference. Classified by position Work experience Overall, they were significantly different at the .05 level. 3. Suggestions found that curriculum development (Educating oneself and others) The introduction of learning materials should be provided with flexibility and freedom for teachers and students. In terms of measurement, evaluation, and transfer of academic results (Protection of others) Teachers should conduct pre-class assessments to check and improve the students' fundamentals. In terms of media development, innovation, technology and learning resources (Educating others) Educational institutions should create awareness among personnel. As for educational quality assurance (Respect for others) Educational institutions should use the evaluation results to continually improve the quality assurance operations of educational institutions.

Keywords: Academic Administration, Digital Citizenship, Wang Khu Fah Educational Quality Network School

บทนำ

ปัจจุบันอยู่ในยุคศตวรรษที่ 21 เป็นยุคดิจิทัลที่อินเทอร์เน็ตเชื่อมต่อโยงทุกสิ่งผ่านเทคโนโลยี (Internet of Things) ส่งผลให้ผู้คนสามารถเข้าถึงข้อมูลและข่าวสารได้อย่างไร้ขีดจำกัด สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (2560) มีรายงานว่าคนไทยเข้าถึงอินเทอร์เน็ต 57 ล้านคน หรือร้อยละ 83.52 ของประชากรใช้เวลาเฉลี่ย 6 ชั่วโมง 24 นาทีต่อวัน

อย่างไรก็ตามอินเทอร์เน็ตก็อาจนำพาอันตรายใหม่ๆ มาสู่ผู้ใช้ เช่น เด็กและเยาวชนเสี่ยงต่อการถูกล่อลวงทางเพศ การกลั่นแกล้งออนไลน์ และการสอดแนมข้อมูลส่วนบุคคล แนวโน้มโลกปัจจุบันมีความเชื่อมโยงและหลากหลายมากขึ้น ทำให้แนวคิดความเป็นพลเมืองขยายออกไป พลเมืองในศตวรรษที่ 21 ต้องมีความรู้และทักษะที่มากกว่าการอ่านออกเขียนได้หรือความเข้าใจด้านการเมือง แต่ต้องสามารถรับรู้ปรากฏการณ์ทั้งระดับท้องถิ่น ชาติ และโลก รวมถึงใช้ชีวิตในโลกจริงและโลกออนไลน์อย่างรับผิดชอบและปลอดภัย แนวคิดความเป็นพลเมืองแบ่งเป็น 3 ด้านที่ทำงานร่วมกัน ได้แก่ ความเป็นพลเมืองดี (Good Citizenship), ความเป็นพลเมืองโลก (Global Citizenship), และความเป็นพลเมืองดิจิทัล (Digital Citizenship) (Factsheet: 21st Century Skills, 2025); วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง, 2561)

Ribble (2015) กล่าวว่า ความเป็นพลเมืองดิจิทัลคือผู้ที่มีความรู้และใช้งานดิจิทัลอย่างเหมาะสม สร้างสรรค์ และมีจริยธรรมเพื่อพัฒนาตนเองและสังคม International Society for Technology in Education (2016) กำหนดให้เป็นมาตรฐานด้านเทคโนโลยีการศึกษา วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง (2561) แบ่งความเป็นพลเมืองดิจิทัลออกเป็น 3 มิติ ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับสื่อและสารสนเทศ จริยธรรม และการมีส่วนร่วมทางสังคมและการเมือง DQ Institute (2019) เสนอ DQ Framework ซึ่งเป็นมาตรฐานสากลสำหรับทักษะยุคดิจิทัล ประกอบด้วย 8 ทักษะสำคัญ เช่น การรักษาอัตลักษณ์และข้อมูลส่วนตัว การคิดวิเคราะห์ การจัดสรรเวลาหน้าจอ และการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะศตวรรษที่ 21 และคุณลักษณะพลเมืองดิจิทัล โดยกำหนดนโยบายให้สถานศึกษาพัฒนาผู้เรียนในด้านนี้

กฎกระทรวง พ.ศ. 2550 กำหนดการบริหารโรงเรียนเป็น 4 ด้าน ได้แก่ วิชาการ งบประมาณ บุคคล และทั่วไป โดยงานวิชาการมีความสำคัญที่สุด เนื่องจากเป็นหัวใจของการจัดการศึกษา ครอบคลุมตั้งแต่การจัดหลักสูตร การเรียนการสอน สื่อการเรียนรู้ การนิเทศ และการประเมินผล (ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ, 2550; สัมมาธนิธย์, 2556)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 รับผิดชอบการจัดการศึกษาสำหรับ 185 โรงเรียน ใน 4 อำเภอ และวิเคราะห์แผนปฏิบัติการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (2561-2580) แผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา และนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ เป้าหมายหลักคือการพัฒนาให้นักเรียนให้ได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ มี 6 นโยบายหลัก ได้แก่ 1) การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง 2) การเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ 3) การพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ 4) การลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา 5) การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 6) การปรับสมดุลระบบบริหารจัดการศึกษา โดยพันธกิจสำคัญ ได้แก่ ส่งเสริมการศึกษาที่ทั่วถึงและมีคุณภาพ พัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะและค่านิยมที่พึงประสงค์ สนับสนุนความก้าวหน้าของบุคลากร พัฒนาระบบบริหารด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล และสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษา

เครือข่ายคุณภาพการศึกษาวังคูฟ้า ภายใต้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 มี 8 โรงเรียน ได้นำนโยบาย 6 ด้าน วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสำนักงานเขตฯ มาปรับใช้ในการบริหารงาน

วิชาการ ปัจจุบันเทคโนโลยีดิจิทัลมีบทบาทสำคัญในชีวิตคนไทย และส่งผลต่อทุกมิติอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะการใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่กระทบต่อวิถีชีวิต ความสนใจทางวิชาการ ทักษะการสื่อสาร และการทำงานร่วมกัน ดังนั้น ระบบการศึกษาจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นในการใช้ชีวิตในโลกดิจิทัลอย่างมีความสุขและรู้เท่าทันเทคโนโลยี

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดคุณลักษณะพลเมืองดิจิทัล โรงเรียนเครือข่ายคุณภาพการศึกษาวังคูฟ้า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 1 ตามนโยบาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 1 ที่จะส่งผลให้เกิดการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตามแนวคิดคุณลักษณะพลเมืองดิจิทัล ซึ่งต้องอาศัยการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพ อันจะทำให้ประเทศไทยมีพลเมืองที่มีคุณภาพสามารถนำพาประเทศให้มีการพัฒนาในทุกด้านอย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดคุณลักษณะพลเมืองดิจิทัล โรงเรียนเครือข่ายคุณภาพการศึกษาวังคูฟ้า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดคุณลักษณะพลเมืองดิจิทัล โรงเรียนเครือข่ายคุณภาพการศึกษาวังคูฟ้า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 1 จำแนกตาม ตำแหน่งระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดคุณลักษณะพลเมืองดิจิทัล โรงเรียนเครือข่ายคุณภาพการศึกษาวังคูฟ้า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการตามแนวคิดคุณลักษณะพลเมืองดิจิทัล โรงเรียนเครือข่ายคุณภาพการศึกษาวังคูฟ้า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนเครือข่ายคุณภาพการศึกษาวังคูฟ้า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 1 จำนวน 8 โรงเรียนที่ปฏิบัติราชการในปีการศึกษา 2566 จำนวน 92 คน ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. เนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดคุณลักษณะพลเมืองดิจิทัล ประกอบกับการได้กำหนดขอบเขตเนื้อหา ตามแนวคิดทฤษฎี และผลงานวิจัย ประกอบด้วย 1) การพัฒนาหลักสูตร 2) การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 3) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ 4) การประกันคุณภาพการศึกษา 5)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามโดยแบ่งเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ประกอบด้วย ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดคุณลักษณะพลเมืองดิจิทัล โรงเรียนเครือข่ายคุณภาพการศึกษาวังคูฟ้า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 1 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของ Likert คือ (บุญชม ศรีสะอาด, 2558, หน้า 121) มีค่า IOC ระหว่าง 0.67-1.00 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .96

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ ลักษณะปลายเปิด (Open Ended) การบริหารงานวิชาการตามแนวคิดคุณลักษณะพลเมืองดิจิทัล โรงเรียนเครือข่ายคุณภาพการศึกษาวังคูฟ้า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 1

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้ 4.1) ผู้วิจัยขอหนังสือจากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด นำเรียนผู้อำนวยการโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย 4.2) ผู้วิจัยได้ติดต่อกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อนัดแนะและชี้แจง และขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล 4.3) ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเอง โดยแจกแบบสอบถามให้ตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง 4.4) ตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อนำไปวิเคราะห์ต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

5.1 ตรวจสอบวิเคราะห์แบบสอบถามเกี่ยวกับตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน โดยการนำมาแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

5.2 วิเคราะห์แบบสอบถามความคิดเห็นการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดคุณลักษณะพลเมืองดิจิทัล โรงเรียนเครือข่ายคุณภาพการศึกษาวังคูฟ้า ทั้งโดยภาพรวมรายด้านและรายข้อ โดยหาค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์แปลความหมาย

5.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดคุณลักษณะพลเมืองดิจิทัล ที่มีปัจจัยส่วนบุคคล คือ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานที่ต่างกัน ด้วยการทดสอบค่า t-test (Independent Samples) และค่า F-test (One-way ANOVA) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe')

5.4 ส่วนคำถามปลายเปิดผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยวิเคราะห์สรุปประเด็นเนื้อหาที่ผู้ตอบคำถามปลายเปิดแต่ละคนตอบ เพื่อแยกประเด็นคำตอบดังกล่าวให้เป็นหมวดหมู่ แล้วอธิบายเป็นความเรียง

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดคุณลักษณะพลเมืองดิจิทัล โรงเรียนเครือข่ายคุณภาพการศึกษาวังคูฟ้า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ระดับการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดคุณลักษณะพลเมืองดิจิทัล โรงเรียนเครือข่ายคุณภาพการศึกษาวังคูฟ้า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 1 โดยรวมและรายด้าน

การบริหารงานวิชาการตามแนวคิดคุณลักษณะ พลเมืองดิจิทัล	ระดับการปฏิบัติ			
	μ	σ	อันดับ	แปลผล
1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร	3.89	0.51	1	มาก
2. ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผล การเรียน	3.75	0.49	4	มาก
3. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีและ แหล่งเรียนรู้	3.81	0.43	3	มาก
4. ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา	3.70	0.66	5	มาก
5. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.87	0.43	2	มาก
รวมเฉลี่ย	3.81	0.41	-	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดคุณลักษณะพลเมืองดิจิทัล โรงเรียนเครือข่ายคุณภาพการศึกษาวังคูฟ้า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.81$, $\sigma = 0.41$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ($\mu = 3.89$, $\sigma = 0.51$) รองลงมาคือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\mu = 3.87$, $\sigma = 0.43$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ($\mu = 3.70$, $\sigma = 0.66$)

วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดคุณลักษณะพลเมืองดิจิทัล โรงเรียนเครือข่ายคุณภาพการศึกษาวังคูฟ้า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 1 จำแนกตาม ตำแหน่ง ระดับการศึกษา

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดคุณลักษณะพลเมืองดิจิทัล โรงเรียนเครือข่ายคุณภาพการศึกษาวังคูฟ้า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา

การบริหารงานวิชาการตามแนวคิด คุณลักษณะพลเมืองดิจิทัล	ระดับการศึกษา				t	Sig
	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	μ	σ	μ	σ		
1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร	3.95	0.53	3.83	0.49	1.173	.793
2. ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบ โอนผลการเรียน	3.76	0.52	3.73	0.45	.300	.211
3. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้	3.84	0.45	3.78	0.40	.706	.392
4. ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา	3.78	0.61	3.61	0.72	1.218	.134
5. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา	3.84	0.44	3.90	0.41	-.638	.819
รวม	3.84	0.41	3.77	0.41	.770	.959

จากตารางที่ 2 พบว่า การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดคุณลักษณะพลเมืองดิจิทัล โรงเรียนเครือข่ายคุณภาพการศึกษาวังคูฟ้า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษา ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดคุณลักษณะพลเมืองดิจิทัล โรงเรียนเครือข่ายคุณภาพการศึกษาวังคูฟ้า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 1 จำแนกตามประสพการณ์การทำงาน

การบริหารงานวิชาการตามแนวคิด คุณลักษณะพลเมืองดิจิทัล	ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	.941	2	.471	1.826	.167
	ภายในกลุ่ม	22.932	89	.258		
	รวม	23.873	91			
2. ด้านการวัดผล ประเมินผล และ เทียบโอนผลการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	.641	2	.321	1.364	.261
	ภายในกลุ่ม	20.936	89	.235		
	รวม	21.577	91			
3. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	1.654	2	.827	4.916	.009*
	ภายในกลุ่ม	14.970	89	.168		
	รวม	16.623	91			
4. ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3.061	2	1.531	3.732	.028*
	ภายในกลุ่ม	36.497	89	.410		
	รวม	39.558	91			
5. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	.087	2	.043	.231	.794
	ภายในกลุ่ม	16.696	89	.188		
	รวม	16.783	91			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดคุณลักษณะพลเมืองดิจิทัล โรงเรียนเครือข่ายคุณภาพการศึกษาวังคูฟ้า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 1 จำแนกตามประสพการณ์การทำงาน ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ และด้านการประกันคุณภาพการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกันไม่แตกต่างกัน

**วิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดคุณลักษณะพลเมืองดิจิทัล
โรงเรียนเครือข่ายคุณภาพการศึกษาวังคูฟ้า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 1**

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดคุณลักษณะพลเมืองดิจิทัล โรงเรียนเครือข่ายคุณภาพการศึกษาวังคูฟ้า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 1 พบว่า 1. ด้านการพัฒนา

หลักสูตร ควรมีสื่อการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นและอิสระแก่ครูและนักเรียน พร้อมวางแผนใช้หลักสูตรอย่างเป็นระบบ และปรับให้เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน 2. ด้านการวัดและประเมินผล ควรแต่งตั้งคณะกรรมการวัดผล โดยมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย ใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย และเน้นการปฏิบัติให้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ 3. ด้านสื่อ นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้ ควรติดตามและประเมินผลการใช้สื่อและเทคโนโลยี พัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้ และส่งเสริมให้บุคลากรมีทักษะด้านสื่อการศึกษา 4. ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ควรนำผลการประเมินมาปรับปรุงคุณภาพสถานศึกษา เตรียมความพร้อมด้านบุคลากรและทรัพยากร และจัดตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในและ 5. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ควรส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน นำผลการวิจัยมาปรับปรุงการสอน และสนับสนุนการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ ในแต่ละกลุ่มสาระ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยครั้งนี้มีประเด็นที่น่าสนใจเพื่อนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1) ระดับการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดคุณลักษณะพลเมืองดิจิทัล โรงเรียนเครือข่ายคุณภาพการศึกษาวังคูฟ้า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การบริหารงานวิชาการ เป็นกระบวนการทำงานที่ถือว่าเป็นหัวใจของการบริหารการศึกษา เพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาก็คือ การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ซึ่งขึ้นอยู่กับงานวิชาการทั้งสิ้น งานวิชาการเป็นกิจกรรมการจัดการเกี่ยวกับงานด้านหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ แบบเรียน งานการเรียนการสอน งานสื่อการเรียนการสอน งานวัดผลและประเมินผล งานห้องสมุด งานนิเทศการศึกษา งานวางแผนการศึกษา และงานประชุมอบรมทางวิชาการ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุจุดหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้ อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีคุณลักษณะความเป็นพลเมืองดิจิทัลเป็นพฤติกรรมที่เหมาะสมและมีความรับผิดชอบต่อการใช้เทคโนโลยี ประกอบไปด้วย 3 องค์ประกอบหลัก คือ 1) การเคารพตนเองและผู้อื่น 2) การให้การศึกษาดตนเองและผู้อื่น และ 3) การปกป้องตนเองและผู้อื่น สอดคล้องกับแนวคิดของ ลักซ์มี คงลาภ, อับสร เสถียรทิพย์, สรานนท์ อินทนนท์, และพลินี เสริมสินศิริ (2561) ให้ความหมายของ ความเป็นพลเมืองดิจิทัล ว่าเป็น พลเมืองผู้ใช้งานสื่อดิจิทัลและสื่อสังคมออนไลน์ที่เข้าใจบรรทัดฐานของการปฏิบัติตัวให้เหมาะสม และมี ความรับผิดชอบในการใช้เทคโนโลยี โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสื่อสารในยุคดิจิทัลเป็นการสื่อสารที่ไร้พรมแดน สมาชิกของโลกออนไลน์คือ ทุกคนที่ใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตบนโลกใบนี้ ผู้ใช้สื่อสังคมออนไลน์มีความหลากหลายทางเชื้อชาติ อายุ ภาษา และวัฒนธรรม พลเมืองดิจิทัลจึงต้องเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ มีจริยธรรม เห็นอกเห็นใจและเคารพผู้อื่น มีส่วนร่วมและมุ่งเน้นความเป็นธรรมในสังคม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปอส์ ไกรวิญญู (2560) ได้ศึกษาเรื่อง กลยุทธ์การพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดความเป็นพลเมืองดิจิทัล ผลการวิจัยพบว่าสภาพที่พึงประสงค์ใน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2) ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดคุณลักษณะพลเมืองดิจิทัล โรงเรียนเครือข่ายคุณภาพการศึกษาวังคูฟ้า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1 จำแนกตามตำแหน่งโดยรวมและ ด้านการพัฒนาหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน มีตำแหน่งที่แตกต่างกัน อาจทำให้มุมมองการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดคุณลักษณะพลเมืองดิจิทัล แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประสงค์ หัสริณทร์ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในเขตอำเภอเอราวัณ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 2 โดยผลการศึกษา เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในเขตอำเภอเอราวัณ จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์การทำงาน พบว่า ตำแหน่งหน้าที่ และ

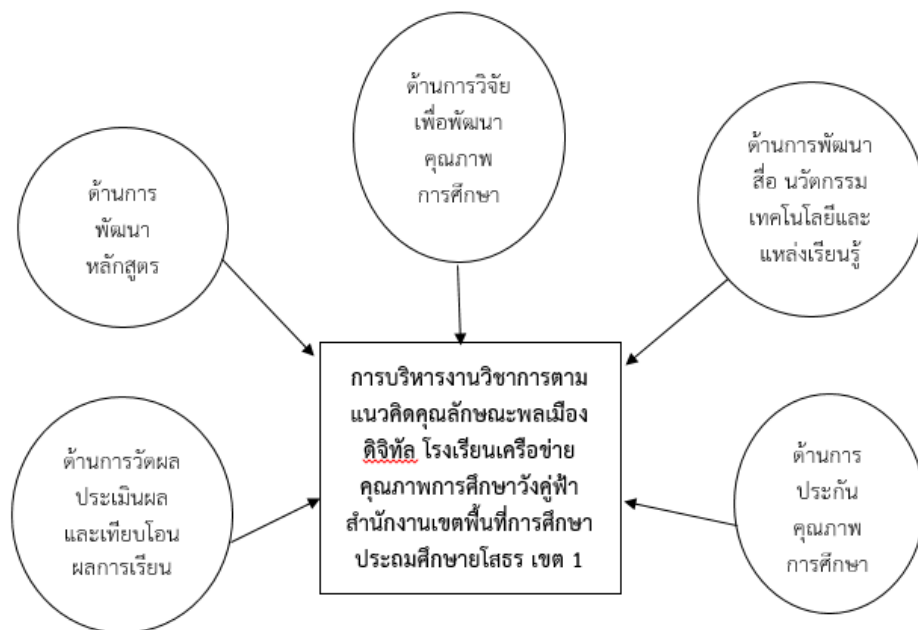
ประสบการณ์การทำงานของบุคลากรทางการศึกษาแตกต่างกัน จำแนกตามระดับการศึกษา ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเพราะ บุคคลที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดคุณลักษณะพลเมืองดิจิทัล โรงเรียนเครือข่ายคุณภาพการศึกษาวังคูฟ้า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 1 ไม่แตกต่างกัน เพราะทำงานในเรื่องของการศึกษาเช่นเดียวกัน จึงอาจทำให้ไม่มีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ยูพา พรหมแย้ม (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอบางบัวทองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอบางบัวทองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 อยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้าน และผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอบางบัวทองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ไม่แตกต่างกัน จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ (การให้การศึกษาตนเองและผู้อื่น) และด้านการประกันคุณภาพการศึกษา (การเคารพตนเองและผู้อื่น) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกันไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเพราะว่า บุคลากรที่มีประสบการณ์มากกว่า บุคลากรที่มีประสบการณ์น้อยกว่า แตกต่างกันเพราะว่า ความเข้าใจถึงเทคโนโลยี สื่อการเรียนการสอน ไม่มีเท่ากัน จึงทำให้มีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน เป็นตามสมมุติฐานของผู้วิจัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประสงค์ หัสริรินทร์ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในเขตอำเภอเอราวัณ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยผลการศึกษา บุคลากรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในเขตอำเภอเอราวัณ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการประเมินผลการจัดการงานวิชาการ ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน และงานทะเบียนนักเรียน ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในเขตอำเภอเอราวัณ จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่และประสบการณ์การทำงาน พบว่า ตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์การทำงานของบุคลากรทางการศึกษาแตกต่างกัน

3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดคุณลักษณะพลเมืองดิจิทัล โรงเรียนเครือข่ายคุณภาพการศึกษาวังคูฟ้า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 1 พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตร ควรจัดให้มีการแนะนำสื่อการเรียนรู้ให้มีความยืดหยุ่นและมีอิสระแก่ครูและนักเรียน สถานศึกษาควรวางแผนใช้หลักสูตรอย่างเป็นระบบ ควรนำหลักสูตรไปใช้โดยพิจารณาความเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน สถานศึกษาควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำระเบียบวัดผลและประเมินผลการเรียนโดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ครูผู้สอนควรประเมินผลก่อนเรียนเพื่อตรวจสอบและปรับปรุงพื้นฐานของผู้เรียน สถานศึกษาควรเป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์การประเมินโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ สถานศึกษา ครูผู้สอนควรมีวิธีการวัดและประเมินที่หลากหลาย เน้นการปฏิบัติให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ สถานศึกษาควรมีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในการจัดหาผลิตใช้และพัฒนาสื่อ และเทคโนโลยีทางการศึกษา สถานศึกษาควรมีการสร้างควมตระหนักให้บุคลากรใน สถานศึกษาเห็นความสำคัญของการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความเข้าใจ และทักษะในการผลิตและใช้สื่อเทคโนโลยี สถานศึกษาควรมีการพัฒนาห้องสมุดของสถานศึกษาให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาและชุมชน สถานศึกษาควรมีการวางแผนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา ส่วนด้านการประกันคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาควรนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาการ

ดำเนินงานประกันคุณภาพของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง สถานศึกษาควรมีการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร ทรัพยากรในการจัดระบบประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา สถานศึกษาควรมีคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อกำหนดแนวทางวิธีการดำเนินงานและให้ข้อเสนอแนะการประกันคุณภาพการศึกษา และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูได้รับการศึกษา วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ สถานศึกษาควรวิเคราะห์วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในงานวิชาการสถานศึกษาควรส่งเสริมบุคลากรวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง สถานศึกษาควรสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยในชั้นเรียนมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วีรภัทร ภัคดีพงษ์ (2564) แนวทางการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร โดยมีผลการศึกษา ดังนี้ แนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร พบว่า (1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ผู้บริหารควรจัดการประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์การบริหารหลักสูตร (2) ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ผู้บริหารควรจัดให้มีการประชุมครูก่อนเปิดภาคเรียน (3) ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาตนเอง (4) ด้านการนิเทศการศึกษา ผู้บริหารควรนำจุดเด่นและจุดด้อยมาวิเคราะห์ร่วมกับอุปสรรคและโอกาสในการพัฒนาสถานศึกษา (5) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ผู้บริหารควรบริหารทรัพยากรให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และ (6) ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ควรเป็นผู้นำการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา วิเคราะห์ศักยภาพครู บริบทสถานศึกษาความเป็นไปได้ในการเลือกใช้สื่อเทคโนโลยีโดยคำนึงถึงประโยชน์และความคุ้มค่า

องค์ความรู้ใหม่

การวิจัยครั้งนี้ได้รับองค์ความรู้จากการศึกษา การบริหารงานวิชาการตามแนวคิดคุณลักษณะพลเมืองดิจิทัล โรงเรียนเครือข่ายคุณภาพการศึกษาวังคูฟ้า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 1 คือนวัตกรรม เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ 1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร 2. ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 3. ด้านการพัฒนาสื่อ 4. ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา 5. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 การบริหารงานวิชาการตามแนวคิดคุณลักษณะพลเมืองดิจิทัล

สรุป

1) ระดับการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดคุณลักษณะพลเมืองดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร (การให้การศึกษาตนเองและผู้อื่น) รองลงมาคือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา (การให้การศึกษาตนเองและผู้อื่น) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา (การเคารพตนเองและผู้อื่น) 2) ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดคุณลักษณะพลเมืองดิจิทัล จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนจำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ข้อเสนอแนะ พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตร (การให้ศึกษาตนเองและผู้อื่น) ควรจัดให้มีการแนะนำสื่อการเรียนรู้อื่นๆ ให้มีความยืดหยุ่นและมีอิสระแก่ครูและนักเรียน ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน (การปกป้องผู้อื่น) ครูผู้สอนควรดำเนินการประเมินผลก่อนเรียนเพื่อตรวจสอบและปรับปรุงพื้นฐานของผู้เรียน ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ (การให้การศึกษาผู้อื่น) สถานศึกษาควรสร้างความตระหนักให้บุคลากร ส่วนด้านการประกันคุณภาพการศึกษา (การเคารพผู้อื่น) สถานศึกษาควรนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) จากผลการวิจัย พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ดังนั้น สถานศึกษาควรกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรด้านการเรียนรู้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสมัยใหม่ และมีเห็นด้วยกับการพัฒนาหลักสูตรสังคมดิจิทัลในรายวิชาต่าง ๆ เพื่อการปฏิบัติที่ดีต่อไป

2) จากผลการวิจัย พบว่า ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในระดับมาก ดังนั้น สถานศึกษาควรนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะนำไปใช้

1) จากผลการวิจัย พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้น สถานศึกษาควรกำหนดให้ครูผู้สอนทำการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเพื่อการพัฒนาหลักสูตร

2) จากผลการวิจัย พบว่า ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้น สถานศึกษาควรอนุมัติผลการเรียนและการเทียบโอนผลการเรียนตามที่คณะกรรมการวัดผล ประเมินผลและการเทียบ โอนผลการเรียนกำหนด

3) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้น ครูผู้สอนควรจัดทำสื่อการเรียนรู้สำหรับการศึกษาค้นคว้าของผู้เรียน

4) ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้น สถานศึกษาควรวางแผนการประกันคุณภาพ การศึกษาร่วมกันระหว่างครู คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานและชุมชน

5) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้น สถานศึกษาควรสนับสนุนให้บุคลากรไปศึกษาดูงานวิจัยในชั้นเรียนในสถานศึกษาอื่นที่ประสบความสำเร็จด้านการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1) ควรมีการศึกษาค้นคว้าเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดคุณลักษณะพลเมืองดิจิทัล โรงเรียนเครือข่ายคุณภาพการศึกษาวังคูฟ้า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 1 เพื่อเจาะลึกถึงสาเหตุการแก้ไขปัญหาและปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จของการปฏิบัติงาน

2) ควรศึกษาเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดคุณลักษณะพลเมืองดิจิทัล โรงเรียนเครือข่ายคุณภาพการศึกษาวังคูฟ้า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 1 ระหว่างศูนย์เครือข่าย ว่ามีความแตกต่างกันอย่างไร เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาสถานศึกษาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

บุญชม ศรีสะอาด. (2558). หลักการวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.

ปอส์ ไกรวิญญู. (2560). กลยุทธ์การพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดความเป็นพลเมืองดิจิทัล. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประสงค์ หัสริรินทร์ (2564). พระพุทธศาสนากับการเปลี่ยนแปลงวิถีวัฒนธรรมของคนรุ่นใหม่ จังหวัดเลย. วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์. 6(2), 1-15.

ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ. (2550). การจัดการและการบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ยุพา พรหมแย้ม (2562). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอบางบัวทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขา การบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

- ลักษมี คงลาภ, อัสสร เสถียรทิพย์, สรานนท์ อินทนนท์, และพลินี เสริมสินสิริ. (2561). การจัดทำ Fact Sheet ความฉลาดทางดิจิทัล (Digital Intelligence: DQ) และการศึกษารังแกกันบนโลกไซเบอร์ ของวัยรุ่น. กรุงเทพมหานคร: สถาบันสื่อเด็กและเยาวชน (สสย.).
- วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง. (2561). ทักษะดิจิทัลก้าวสู่พลเมืองในศตวรรษที่ 21. เรียกใช้เมื่อ 25 มีนาคม 2563 จาก <https://ops.go.th/main/index.php>.
- วีรภัทร ภัคดีพงษ์. (2565). แนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษายุคดิจิทัล ตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากำแพงเพชร. วารสารวิจัยวิชาการ. 5(4), 241-253.
- สัมมา ธรณิธย์. (2556). หลักทฤษฎี และปฏิบัติการบริหารสถานศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: ขั้วฟ้า.
- สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์. สำนักยุทธศาสตร์ (2560). รายงานผลการสำรวจพฤติกรรมผู้ใช้ อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย ปี 2560. สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์.
- DQ Institute. (2019). DQ global standards report 2019: Common framework for digital literacy, skills, and readiness. DQ Institute.
- International Society for Technology in Education. (2016). ISTE standards for students: A framework for rethinking education and empowering learners. ISTE.
- Factsheet: 21st Century Skills. (2025). Results that matter: 21st century skills and high school reform. Tucson, AZ: Partnership for 21st Century Skills.
- Ribble, M. (2015). Digital citizenship in schools: Nine elements all students should know. International Society for Technology in Education.